

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 17 /DPSS
DATA 31.01.2014

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
68 / 7.02.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind acordarea de asistență tehnică și socială persoanelor cu deficiențe de auz și vorbire*, inițiată de domnul deputat PC Ion Diniță și un grup de parlamentari aparținând Grupurilor parlamentare ale PC, PP-DD (Bp. 746/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are drept scop „*facilitarea participării la viața economică și socială a cetățenilor cu deficiențe de auz și de vorbire*”.

Astfel, prin inițiativa legislativă, se propun, în principal, următoarele:

- instituirea obligației statului de a furniza servicii de interpretare autorizată în și din limbajul mimico-gestual în raporturile existente între cetățenii cu deficiențe de auz și de vorbire și autoritățile sau instituțiile publice;

- înființarea Corpului Național al Interpreților Autorizați, gestionat de către Direcția Generală Protecția Persoanelor cu Handicap (DGPPH);

- reglementarea principiilor activității de interpret mimico-gestual autorizat, precum și a desfășurării examenului de atestare și metodologia de autorizare a acestora;
- stabilirea unor noi atribuții DGPPH;
- instituirea Sistemului Național Unic de Urgență (SNUU) prin intermediul mesajelor text pentru persoanele cu deficiențe de auz și de vorbire, implementarea acestuia urmând a se realiza de către Ministerul Afacerilor Interne;
- instituirea obligației pentru Televiziunea Română ca 80% din emisiunile culturale, politice și de interes general, emise anual, să fie subtitrate cu text scris;
- acordarea de asistență gratuită de maxim două ori pe lună pentru persoanele cu deficiențe de auz și vorbire.

II. Observații

1. În conformitate cu prevederile art. 69 alin. (1) din *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „Autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private asigură, pentru relațiile directe cu persoanele cu handicap auditiv ori cu surdocecitate, interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual sau ai limbajului specific al persoanei cu surdocecitate”.

În acest sens, a fost emis *Ordinul ministrului muncii, familiei și egalității de șanse, al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap și al ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 671/1640/61/2007 pentru aprobarea Metodologiei de autorizare a interpreților limbajului mimico-gestual și a interpreților limbajului specific persoanei cu surdocecitate*.

2. Conform statisticilor Direcției Protecția Persoanelor cu Dizabilități, la 30.09.2013 erau înregistrate un număr de 23.486 persoane cu handicap auditiv, ceea ce reprezintă 3,34% din numărul total al persoanelor cu dizabilități; dintre acestea, un număr de 105 figurau în evidența centrelor rezidențiale, iar 23.381 persoane cu handicap auditiv erau în mediul familial.

Autorizarea interpreților în limbaj mimico-gestual se face de către o comisie interministerială care are în componență câte un reprezentant al Ministerului Educației Naționale, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (MMFPSPV) și al Asociației Naționale a Surzilor din România, numită prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și care are ca atribuții respectarea condițiilor legale de autorizare/prelungire a valabilității autorizației persoanelor îndreptățite să solicite eliberarea autorizațiilor de interpret al limbajului mimico-gestual.

Solicitarea eliberării autorizației de interpret al limbajului mimico-gestual se face ca urmare a unei decizii personale și unilaterale a persoanelor care au absolvit un curs de formare profesională autorizat, iar comisia de autorizare procedează la analiza documentelor depuse și decide asupra acordării sau neacordării autorizației, respectiv, prelungește termenul de valabilitate a autorizației, conform legii.

Acest fapt se reflectă în situația existentă la data de 21.11.2013 conform căreia un număr de 58 de interpreți în limbajul mimico-gestual dețin autorizație și pot practica această profesie, în condiții de legalitate. Din cifra menționată mai sus, în cadrul filialelor județene ale Asociației Naționale a Surzilor din România își desfășoară activitatea un număr de 39 interpreți autorizați, ceilalți 19 interpreți autorizați funcționând în cadrul altor asociații sau ca persoane fizice autorizate.

3. În conformitate cu prevederile *Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare*, MMFPSPV este autoritate competentă în ceea ce privește profesia de interpret al limbajului mimico-gestual și al limbajului specific persoanelor cu surdocecitate, reglementată de *Legea nr. 448/2006*, situație în care eliberează titluri de calificare sau alte documente ori informații, primește cereri și ia decizii în legătură cu profesiile reglementate din aria de competență.

Evaluarea participanților la programele de formare profesională se face prin susținerea unui examen de absolvire la terminarea stagiilor de pregătire teoretică sau practică, în conformitate cu prevederile *Ordonanței nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. Certificatele de calificare profesională și de absolvire sunt tipărite de MMFPSPV, poartă

antetul acestui minister și al Ministerului Educației Naționale și au regimul actelor de studii. Propunerea existentă în inițiativa legislativă conform căreia Direcția Protecția Persoanelor cu Dizabilități organizează examenul de atestare și acreditare a interpreților trebuie susținută în sensul în care comisia de autorizare urmează să evalueze solicitantul din punct de vedere al conformității documentației depuse, precum și al experienței și abilităților dezvoltate după practicarea acestei ocupații timp de minimum un an, în situația în care interpretul solicită prelungirea valabilității autorizației.

4. În ceea ce privește crearea unui Corp Național al Interpreților Autorizați în cadrul DGPPH, care să fie compus din persoane care cunosc limbajul mimico-gestual și care să ofere asistență persoanelor cu deficiențe de auz și vorbire în fața autorităților și instituțiilor publice, arătăm că înființarea, prin lege, de către Parlament, deci de către autoritatea legiuitoare, a unei structuri în cadrul DGPPH din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, așadar în subordinea unui minister, care aparține puterii executive, este de natură să creeze premisele unor vicii de neconstituționalitate, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (4) și art. 117 din *Constituția României, republicată*.

Astfel, potrivit art. 1 alin. (4) din *Legea fundamentală*, „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale”, iar potrivit art. 117 alin. (1) din *Constituție*, „Ministerele se înființează, se organizează și funcționează potrivit legii”.

Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, stipulează, în cuprinsul art. 40 alin. (1), că „Rolul, funcțiile, atribuțiile, structura organizatorică și numărul de posturi ale ministerelor se stabilesc în raport cu importanța, volumul, complexitatea și specificul activității desfășurate și se aprobă prin hotărâre a Guvernului”.

Așadar, apreciem că Guvernul, ca putere executivă, este abilitat de prevederile constituționale să își stabilească, prin hotărâre, atribuțiile și structura ministerelor care îl compun și să aprecieze asupra oportunității modificării acestora. Raporturile Parlamentului cu Guvernul sunt stabilite de prevederile constituționale din Capitolul IV al Titlului III – *Autoritățile Publice*, iar, în afara situațiilor reglementate constituțional, Guvernul este autoritatea publică a puterii executive care funcționează în baza votului de

încredere acordat de Parlament și care asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.

Intervenția puterii legislative asupra structurii unui minister din compunerea Guvernului, prin înființarea, prin lege, a unei entități poate afecta *principiul separației puterilor în stat*, prevăzut de art. 1 alin. (4) din *Constituție*.

5. De asemenea, propunerea legislativă introduce obligația generală pentru stat de a furniza servicii de interpretare în și din limbajul mimico-gestual, cu referire la punerea la dispoziție a acestui serviciu în medierea procesului de comunicare între persoanele cu handicap auditiv și autoritățile și instituțiile publice, în condițiile descentralizării și liberei circulații a serviciilor pe teritoriul Uniunii Europene.

Menționăm faptul că propunerea legislativă nu face referire la sursele de finanțare destinate plății interpreților în limbaj mimico-gestual, singura sursă generală de finanțare derivând din înțelesul **art. 4 alin. (1)** care stabilește obligația statului de a furniza servicii de interpretare autorizată în și din limbajul mimico-gestual în toate raporturile existente între persoanele cu handicap auditiv și autoritățile și instituțiile publice.

6. Referitor la prevederile cuprinse la **art. 12** din propunerea legislativă, considerăm că persoanele autorizate ca interpreți ai limbajului mimico-gestual trebuie să dispună de logistica necesară (sedii, mijloace de comunicație speciale destinate recepționării și transmiterii mesajelor în/din limbaj mimico-gestual), de fonduri alocate în vederea acoperirii cheltuielilor salariale și administrative etc..

7. Cu privire la soluția legislativă preconizată la **art. 15**, prin raportare la actele normative care reglementează atribuțiile Ministerului Afacerilor Interne, semnalăm faptul că instituirea în sarcina acestui minister a obligației de a asigura logistica necesară implementării SNUU prin intermediul mesajelor text pentru persoanele cu deficiențe de auz și vorbire nu se circumscrie competențelor Ministerului Afacerilor Interne.

8. Referitor la **art. 16** al inițiativei legislative, precizăm faptul că, potrivit art. 10 alin. (3) lit. k) din *Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare*, prin care s-au transpus dispozițiile Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din

10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale), printre obligațiile Consiliului Național al Audiovizualului se numără și „încurajarea furnizorilor de servicii media audiovizuale în vederea asigurării de condiții ca serviciile furnizate să devină accesibile persoanelor cu deficiențe de văz sau de auz”.

Totodată, directiva menționată, prevede, la argumentul (46) „Dreptul persoanelor cu dizabilități și al persoanelor în vârstă de a participa și de a se integra în viața socială și culturală a Uniunii este legat în mod indisolubil de furnizarea de servicii media audiovizuale accesibile. Modalitățile de realizare a accesibilizării includ, fără a se limita la acestea, limbajul semnelor, subtitrarea, audiodescrierea și navigarea prin meniuri care pot fi înțelese ușor”, iar la art. 7 că „Statele membre încurajează furnizorii de servicii mass-media aflați sub jurisdicția lor să asigure punerea treptată a serviciilor furnizate la dispoziția persoanelor cu deficiențe de văz sau de auz”.

Conform art. 79 din Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, „Furnizorii de servicii media audiovizuale vor asigura, gradual, până la 1 ianuarie 2015, accesibilitatea la principala emisiune informativă televizată a persoanelor cu deficiențe de auz”.

Prin urmare, Societatea Română de Televiziune va asigura, gradual, până la data de 1 ianuarie 2015, accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz la principala emisiune informativă, în una sau mai multe din modalitățile prevăzute de Directiva serviciilor mass-media audiovizuale.

9. În ceea ce privește influențele financiare ale propunerii legislative, semnalăm faptul că inițiatorii nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din Constituția României, republicată, care prevede că „Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, prevede că „În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea

cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor".

Totodată, menționăm că art. 7 alin. (1) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, cu modificările ulterioare*, prevede că:

„(1) În cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii au obligația să prezinte:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară".

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator George – Crin Laurențiu Antonescu

Președintele Senatului